# İnternet Bankacılığında Kusur Oranı

| MAHKEME | KARAR TARİHİ | SONUÇ |
|---|---|---|
| Yargıtay Hukuk Genel Kurulu | 13.05.2026 | Bozma |

| ESAS NO | KARAR NO | İLGİLİ HÜKÜMLER |
|---|---|---|
| 2025/279 | 2026/321 | TBK 52, TBK 112, HMK 266, HMK 281, HMK 282 |

ÖZET

İnternet bankacılığıyla hesapları boşaltılan ve adına kredi çekilen mudinin davasında ilk derece %80 müşteri, BAM %100 banka kusuru kabul etmiştir. HGK, banka ve müşteri yükümlülüklerini açıklayıp kusurun yeni bilirkişi raporuyla belirlenmesi gerektiğine karar vermiştir.

**Bu kararın özeti ve değerlendirmesi**
savun.av.tr/internet-bankaciligi-kusur-orani-bilirkisi-hgk-2026-321/ →

## Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/279 E. , 2026/321 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/1303 E., 2024/1208 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 26.06.2024 tarihli ve

2023/2669 Esas, 2024/5234 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki tazminat ve menfî tespit davalarından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulüyle İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire

bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra temyiz incelemesi sırasında duruşmanın düzenlendiği 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 369. maddesinin direnme kararının temyizini kapsamadığı, direnmenin düzenlendiği aynı Kanun'un 373. maddesinde ise duruşmaya yer verilmediği gözetildiğinde direnme kararlarının temyiz incelemesinde duruşma yapılamayacağı kabul edilerek temyiz eden davalı vekilinin duruşma isteğinin reddine karar verilip Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkilinin davalı bankanın müşterisi olduğunu, hesabını internet bankacılığına açtırmadığını, bilinmeyen kişiler tarafından 16.03.2018 tarihinde internet bankacılığı kullanılarak müvekkilinin hesabındaki tüm varlıkların Türk Lirası'na çevrilerek vadesiz hesaba aktarıldığını, müvekkili adına kredi çekildiğini, vadesiz hesaba aktarılan paralar ile çekilen kredinin üç ayrı EFT işlemi ile dava dışı ... Teknoloji A.Ş. ünvanlı şirket hesabına gönderildiğini, müvekkilinin bankada kayıtlı cep telefonuna ait SMS raporuna göre tüm işlemlerin 16.03.2018 tarihinde ve saat 10:22-14:52 aralığında yapıldığını, müvekkilinin bilgisi ve onayı dışında hesabının internet bankacılığına açılmasına ve kısa süre içerisinde yüklü miktarda işlem yapılmasına rağmen davalı bankanın müvekkiline hiçbir bilgi mesajı göndermediğini, her vade bitiminde müvekkilini arayan müşteri temsilcisinin müvekkilini aramadığını, müvekkilinin olaydan 29.03.2018 tarihinde mesai bitiminden sonra tesadüfen haberdar olduğunu ve hemen ertesi gün suç duyurusunda bulunduğunu, müvekkilinin vadeli dolar, vadeli TL, vadesiz TL, vadesiz ek TL ile altın hesaplarında olan toplam 148.885,30 TL değerindeki parasal varlığını kaybettiğini, vadeli hesaplarının bozdurulması nedeniyle ayrıca faiz ve gelir kaybına uğradığını, bu zararların yanı sıra adına rızası dışında çekilen 35.000,00 TL kredi ve 1.231,72 TL hayat sigortası nedeniyle davalı bankaya 59.071,12 TL borçlandırıldığını, bahsi geçen işlemlerde müvekkilinin hiçbir kusurunun bulunmadığını, hesabından bilgisi ve rızası dışında çekilen para ve kredi nedeniyle davalı bankanın sorumlu olduğunu, müvekkilinin bankadan bu yönde talepte bulunduğunu ancak banka tarafından ihtara cevap verilmediğini ileri sürerek 25.097,27 USD'nin aynen veya tahsil tarihindeki kur karşılığı TL üzerinden olay tarihinden itibaren Devlet Bankalarınca bir yıllık mevduata uygulanan en yüksek mevduat faiziyle; vadeli TL hesabındaki 26.262,04 TL ile vadesiz TL hesabındaki 2.378,06 TL olmak üzere toplam 28.640,10 TL'nin, ek hesaptan aktarılan ve müvekkilinden tahsil edilen 801,37 TL'nin en yüksek mevduat faiziyle birlikte davalıdan tahsiline, altın hesabındaki 130 gram altının aynen iadesine veya tahsil anındaki TL değeri üzerinden tahsiline, rızası dışında çekilen 58.254,70 TL kredi ve bu kredi nedeniyle düzenlenen hayat sigortası poliçesinden kaynaklı 846,42 TL olmak üzere toplam 59.071,12 TL'den dolayı müvekkilinin davalı bankaya borçlu olmadığının tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; davaya konu ... bankacılık işlemlerinin yalnız davacının bilebileceği bilgiler ve "3D Secure" şifrelerle birlikte sisteme girildiğinde gerçekleştirilebileceğini, davacı hesaplarının internet bankacılığına açık olduğunu ve kendisinin de internet bankacılığını kullandığını, müvekkili bankanın bireysel internet bankacılığı kanalı üzerinden bağlantı kurularak müşteri numarası, şifre ve müvekkili bankada kayıtlı cep telefonuna gönderilen tek kullanımlık SMS şifresi (SMS OTP) ile giriş yapıldığını, gönderilen şifre SMS'lerinin mahiyeti hakkında SMS'lerde gerekli açıklamaların yer aldığını, ayrıca şifrenin banka personeli dahil kimse ile paylaşılmaması gerektiği bilgisinin açıkça metinlerde yazılı olduğunu, müşterilerin bu şifreleri üçüncü kişilerden özenle saklama ve paylaşmama yükümlülüğünün bulunduğunu, müşterinin internet bankacılığı şifre değişikliği talebinin bulunmadığını, banka sisteminde de sim kartının değiştiğine dair bir log olmadığını, bahsi geçen para transferlerinin güvenlik kontrolüne takıldığını ve müvekkili banka müşterisini bilgilendirmek amaçlı kayıtlı telefon numarasına interaktif sesli mesaj araması gönderildiğini ve işlemlerin teyit edildiğinin tespit edildiğini, müvekkilinin bir kusuru bulunmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 03.11.2020 tarihli ve 2018/236 Esas, 2020/411 Karar sayılı kararı ile; bilirkişi asıl ve ek raporları ile tüm dosya kapsamına göre 16.03.2018 tarihinde davacının davalı banka nezdinde vadeli hesabından, dolar ve altın hesabından EFT'ler yapıldığı, vadesiz hesabından ise kredi çekildiği, davacının toplam zararının 184.731,72 TL olduğu, davalı bankanın dosyaya ibraz ettiği SMS kayıtlarının ... ... İletişim Hizmetleri A.Ş. kayıtları ile desteklendiği, davalı banka tarafından gönderilen tek kullanımlık şifrelerin davacının cep telefonuna ulaştığının tespit edildiği, davaya konu para transferlerinin davacının banka bilgileri, şifre ve davalı tarafından davacının cep telefonuna SMS kanalı ile gönderilen tek kullanımlık şifrelerin üçüncü kişilerce ele geçirilmesi sonucu meydana geldiği, davalı bankanın dava konusu işlemleri yüksek riskli görerek ilâve teyit alma amaçlı önlemlere başvurmadığı, tek kullanımlık şifre ile birlikte IVN (sesli yanıt sistemi) araması yapıldığı ve davacının açık onayının bankaca alındığının bilişim ile bankacı bilirkişiler tarafından tespit edilemediği, açıklanan nedenle davalı bankanın da %20 oranında kusurlu olduğu kanaatine varıldığı, davacının ise şifre ve güvenlik bilgilerini koruyamadığı için %80 oranında kusurlu olduğu gerekçesiyle alacak davası yönünden davanın kısmen kabulü ile davacının USD hesabından kaynaklı 19.606,54 TL'nin 3095 sayılı yasanın 4/a maddesine göre olay tarihi olan 16.03.2018 tarihinden itibaren Devlet Bankalarınca bir yıllık mevduata uygulanan en yüksek mevduat faiziyle davalıdan tahsiline, TL, ek hesap ve altın hesabından kaynaklanan 10.170,52 TL'nin 3095 sayılı Yasa'nın 4/a maddesine göre olay tarihinden itibaren Devlet Bankalarınca bir yıllık mevduata uygulanan en yüksek mevduat faiziyle davalıdan tahsiline, menfi tespit davası yönünden davanın kısmen kabulü ile çekilen kredi ve hayat sigortası poliçesi yönünden davacının 7.169,28 TL borçlu olmadığının tespitine, diğer taleplerin ise reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 29.09.2022 tarihli ve 2020/1440 Esas, 2022/1120 Karar sayılı kararı ile; bankaların birer güven kurumu olduğu, bankacılık işlemlerinde her türlü tedbiri alarak müşteri güvenliğini sağlaması gerektiği, aksi hâlde en hafif kusurundan dahi sorumlu olacağı, İlk Derece Mahkemesince yazılı gerekçe ile dava konusu olayın gerçekleşmesinde davacının %80, davalının %20 oranında kusurlu olduğu kabul edilerek hüküm kurulmuş ise de davaya konu para transferleri ve kredi kullanımının davacının banka bilgileri, şifre ve SMS kanalı ile gönderilen tek kullanımlık şifrelerin üçüncü kişilerce ele geçirilmesi sonucu meydana geldiği, işlemlerin gerçekleştiği IP adresinin davacıya ait olmayıp Suriye uyruklu ...isimli bir kişiye ait olduğu, davacının anılan kişiyle ilgi ve irtibatının bulunduğuna dair dosyaya herhangi bir delil sunulmadığı, yine davacının kişisel bilgilerini ve telefonuna gelen şifreleri üçüncü kişilerle paylaştığına dair dosyada herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığı, internet bankacılığı üzerinden yapılan işlemlerin hepsinin dava konusu işlemlerle ilgili olduğu, bilirkişi raporunda açıklandığı üzere banka tarafından gönderilen SMS'lerin davacının cep telefonunda görülememesinin SMS'leri gizleme yeteneğine sahip zararlı bir yazılımın davacının cep telefonuna bir şekilde yüklenmiş olmasından kaynaklanabileceği, dava konusu işlemlerin davalı bankanın güvenlik senaryolarına takılmış olup para transfer işleminin teyidi için IVN araması yapıldığı, ancak davalı bankaca IVN aramalarına ait ses kayıtlarının dosyaya sunulmadığı ve böylelikle davacının yapılan IVN aramasına onay verdiğinin ispatlanamadığı, dava konusu işlemlerin gerçekleşmesine sebebiyet veren davalı bankanın somut olayda tam kusurlu olduğu, cep telefonuna gönderilen şifreleri ve kişisel bilgilerini üçüncü kişilerle paylaştığı ispat edilemeyen davacının ise kusursuz olduğu, İlk Derece Mahkemesince davacının taleplerine aykırı şekilde tüm zarara TL olarak hükmedilmesinin doğru olmadığı, ana para ve faiz hesaplarının hatalı olduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden esas hakkında hüküm kurularak alacak talebi yönünden 29.441,47 TL'nin 16.03.2018 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline, 25.097,27 USD'nin 16.03.2018 tarihinden fiilî ödeme tarihine kadar Devlet Bankalarının USD ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faizi ile birlikte davalıdan tahsiline, altın hesabındaki 130 gram altının davalı bankadan tahsili ile davacıya aynen iadesine, menfî tespit talebi yönünden davacının rızası dışında çekilen 35.000,00 TL kredi ve bu kredinin fer'îleri ile kredi nedeniyle düzenlenen hayat sigortası poliçesinden kaynaklı 846,42 TL olmak üzere toplam 59.071,12 TL'den dolayı davacının davalıya borçlu olmadığının tespitine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile;
"...1.Dava, banka hesabından bilgisi ve onayı olmadan yapılan para transferleri nedeniyle uğranılan zararın tahsili ile hesabından çekilen kredi nedeniyle borçlu olmadığının tespiti istemlerine ilişkindir. Davacı taraf, bankanın gerekli tedbirleri almaması nedeniyle tanımadığı 3. kişilerce hesabından işlemler yapıldığını ileri sürerken davalı banka gerekli tedbirleri aldığı gibi davacıdan işlem teyidi için IVN araması ile onay da alındığını, kendisine yüklenebilecek bir kusur bulunmadığını savunmaktadır.

2.İlk derece mahkemesince uyuşmazlığın çözümü için ilgili yerlere müzekkereler yazılmış, gelen müzekkere cevapları sonrasında dosya bilirkişi incelemesi için dosya heyete gönderilmiş ve kök rapora ek olarak itirazları karşılamak üzere dört adet de ek rapor alınmıştır. Söz konusu bilirkişi raporlarına göre; dava konusu olayda davacıya ait bankacılık bilgileri, şifre ve cep telefonuna SMS ile gönderilen tek kullanımlık şifreler ile işlem yapıldığı, bu bilgi ve şifrelerin nasıl elde edildiğinin tespit edilemediği, işlemin yapıldığı IP numarasının davacı dışında 3. kişiye ait olduğu, davalı banka tarafından davacının sistemde kayıtlı telefonuna SMS gönderildiği, davacı hesabından kullanılan kredi için ise onay alındığı bilgisinin bulunmadığı, davacı SMS mesajlarının kendisine ulaşmadığını iddia etmiş ise de operatör firmasınca mesajların ulaştığına dair bilgi verildiği, IP /LOG kaygı ile SMS kayıtlarının uyumlu olduğu, güvenlik kontrolüne takılan işlemler için müşterinin IVN (sesli yanıt sistemi) ile arandığı ancak bu aramalara dair ses kaydı olmadığı, müşterinin kimliği doğrulanmadan işleme tuşlarla onay verilmesi şekilde teyit alındığı, bu süreçte davacıya yeni bir kredi kartı teslim edilmiş olup kartın eski karttan farklı olmadığı, yenilendiği için birbirini takip eden numaralar taşıdığı, kredi kartı işlemleri ve ödemelerin davacının bilgisi dahilinde olduğu, işlemler öncesi davacının internet bankacılığı şifre değişikliği talebinin bulunmadığı, telefon numarasında yönlendirme bulunmadığı ancak davacıya ait bilgilerin ve SMS ile gönderilen tek kullanımlık şifrelerin bir şekilde 3. kişilerin eline geçmiş olduğu anlaşılmıştır. Bilirkişiler 1 inci ek raporunda %20-%80 şeklinde kusur paylaşımı yapılması gerektiği yönünden görüş bildirmiş, dosyadaki eksikliklerin giderilmesi sonrası 3 üncü ek raporunda ise her iki tarafın da değişik sebeplerle kusurlu olduğu kusur oranlarının mahkemenin takdirinde olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

3.İlk derece mahkemesince bilirkişi raporu esas alınarak taraflar arasında %80 davacı-%20 davalı banka olmak üzere kusur paylaştırılmış ve buna göre davanın kısmen kabul verilmiştir. Taraf vekillerinin temyiz istemi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince yukarıda yazılı olan gerekçelerle dava konusu olayda tüm kusurun bankaya ait olduğu kanaatine varılarak davanın tümüyle kabulüne karar verilmiştir. Ancak, ilk derece mahkemesi kararının yerinde olmadığına, bilirkişi raporlarının eksik veyahut hatalı olduğuna kanaat getirilmesi halinde, mahkemece yeni bir heyetten bilirkişi raporu alınması yada eksiklik gördüğü hususlarda araştırma yaparak eksikliğin giderilmesi ve bu şekilde sonuca ulaşması gerekir. Yoksa tekemmül etmiş dava dosyasına yeni bir belge, delil yada bilirkişi raporu girmeksizin mevcut bilirkişi raporlarının ve ilk derece mahkemesinin müterafık kusura dayalı kararının aksine karar verilmesi usul ve yasaya uygun görülmemiştir.

4.Bu durumda, Bölge Adliye Mahkemesince, eksik ve hatalı gördüğü hususlara yönelik olarak yeni bir bilirkişi heyetinden rapor alınması, dosyadaki delillere göre davaya konu olayın gerçekleşmesi

ve zararın doğmasında hangi tarafın kusurlu olduğunun veya kusurun paylaştırılıp paylaştırılamayacağının tespit edilmesi gerekirken, re'sen kusur oranlarının yeniden belirlenmesi ve bilirkişi raporlarının aksine tüm kusurun yetersiz gerekçelerle davalı bankaya yüklenmesi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir,..." gerekçesiyle karar bozulmuş, bozma sebebine göre davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına karar verilmiştir.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı
Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; önceki karar gerekçesine ilâveten, davalı banka tarafından davacıya yüklenecek bir kusur ispatlanamadığından müterafik kusur irdelemesine gerek görülmediği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Direnme kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; log kayıtlarından davacının işlemlere onay verdiğinin izlendiğini ve IVN aramalarına ait log kayıtlarının dosyaya sunulduğunu, IVN aramalarındaki ses kayıtlarının otomatik olup işlem onaylarının tuşlama yöntemiyle gerçekleştirildiğini, müşterinin ses kaydını içermediğini, yeni kredi kartı teslimatının da bizzat davacıya yapıldığını, belirtilen kartın müşterinin hâli hazırda kullandığı eski kartın devamı niteliğinde olduğu kanıtlandığından müvekkiline kusur atfedilmesinin mümkün olmadığını, müvekkili banka tarafından gönderilen SMS kayıtlarının davacı hattına başarılı şekilde iletildiğini ve hat üzerinde herhangi bir yönlendirme olmadığını, ... ... Hizmetlerinden gelen cevabî yazının durumu ispatladığını, müşterinin internet bankacılığı şifre değişikliği talebinin bulunmadığını, var olan şifresi ile giriş yapıldığını, banka sisteminde sim kartının değiştiğine dair bir log bulunmadığını, bu hususların bilirkişi raporunda da açıklandığını, müvekkili bankaya yöneltilecek bir kusurun bulunmadığını belirterek direnme kararının bozulmasını istemiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda, Bölge Adliye Mahkemesince eksik ve hatalı görülen hususlara ilişkin olarak yeni bir bilirkişi heyetinden rapor alınarak dosyadaki delillere göre davaya konu olayın gerçekleşmesi ve zararın doğmasında kusurun hangi tarafta olduğu veya kusurun paylaştırılıp paylaştırılamayacağının tespit edilmesinin gerekip gerekmediği, buradan varılacak sonuca göre Bölge Adliye Mahkemesince belirtilen şekilde bir inceleme yapılmaksızın davaların kabulüne karar verilmesinin yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 266, 2 81... . maddeleri,

2. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 52, 112, 115/3, 116/3, 3 86... /1. maddeleri,

3. 5411 sayılı Bankalar Kanunu'nun (5411 sayılı Kanun) 61/1. maddesi,

4. Bankalarda Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak İlkelere İlişkin Tebliğin (Tebliğ) 26/2 ve 27. maddeleri.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle konuya ilişkin yasal düzenlemeler ile hukuki kavram ve kurumların ortaya konulmasında yarar bulunmaktadır.

2. İnternet, birden fazla haberleşme ağının (network) bilgisayarlar aracılığıyla meydana getirdikleri bir iletişim ortamıdır.

3. Günümüzde internet, tüm dünya üzerine yayılmış olan çok geniş bir bilgisayar ağı olmaktan öte hayatın bir gerekliliği durumuna gelmiştir. Bu iletişim ağından yararlanan internet bankacılığı ve yine internet bankacılığının alt bir dalı olarak günümüz teknolojik seviyesinin bir ürünü olan ... bankacılık; teknolojide meydana gelen gelişmeler sonucu ortaya çıkan ve hemen hemen bütün bankacılık işlemlerinin bu sistem üzerinden yapılabilmesini sağlayan bir bankacılık türüdür.

4. Bankalar tarafından hazırlanan sözleşmelerde yer alan yaygın tarifiyle internet bankacılığı; şahsın kablolu, kablosuz iletişim sistemleri ile teknik şartlara haiz bilgisayar, tablet, cep telefonu gibi araçlar üzerinden ve internet-wap aracılığı ile otomatik, sesli yanıt sistemi ile şifre ve parolayı kullanarak, bankanın belirleyeceği kurallar ve limitler dâhilinde banka hesapları üzerinde her türlü işlem yapma yöntemidir.

5. İnternet bankacılığındaki en önemli sorun, hiç kuşkusuz güvenlik sorunudur. Güvenli bir internet bankacılık hizmetinin sunulmasında, böyle bir hizmetin alınmasında, hem bankanın hem de müşterinin üzerine düşen yükümlülük ve sorumluluklar vardır. Bu bağlamda, internet bankacılığı hizmetini müşterilerine bankalar sunduğuna göre, bankaların internet bankacılığı sisteminin güvenliğine ilişkin tüm tedbirleri almaları ve sistem hatalarını ve eksikliklerini gidererek sistemi bilinen en son teknolojik gelişmeye uygun hâle getirmeleri büyük önem taşımaktadır. Müşterilerin internet bankacılığını kullanmakta olması bankaların mevduatı koruma yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı gibi, sorumluluğunu da hafifletmeyecektir. Bu kapsamda işlemlerini internet ortamına taşıyarak daha fazla müşteri kitlesine ulaşmak ve dolayısıyla daha fazla kâr elde etmek isteyen bankanın, buna paralel olarak gerekli teknolojik ve yazılımsal önlemleri alması, gelişen teknoloji karşısında kötüniyetli üçüncü kişilerin internet bankacılığı sistemine girişimlerini anında engelleyecek güvenlik mekanizmasını oluşturması, sistemini sürekli güncelleyerek yenilemesi, herhangi bir usulsüz işlemle karşılaşıldığında gerekli önlemleri almanın yanı sıra müşterilerini de anında bilgilendirmesi gerekmektedir (Abdurrahman Savaş, İnternet Bankacılığı ve Tarafların Yükümlülükleri, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 19, S. 2, s. 151).

6. Bankalar, özel yasa ile kurulan ve kendilerine alanlarında çeşitli imtiyazlar tanınan, topladıkları mevduatı sahteciliklere karşı özenle korumak zorunda olan kuruluşlar olup, sahip oldukları bu vasıfları sebebiyle bankacılık işlemlerinin güvenilen tarafı konumundadırlar. Bu durum, bankaların bir güven kurumu olarak kabul edilmesini ve bankanın sorumluluğunun özel güven sebebiyle ağırlaştırılmasını gerektirir (Ahmet Battal, Güven Kurumu Nitelendirmesi Işığında Bankaların

Hukuki Sorumluluğu, Ankara 2001, s. 106). Gerçekten de bankaların, tacir olarak bütün işlemlerinde basiretli davranma yükümlülüğü herhangi bir tacirden bu yönüyle farklıdır. Bu sebeple bankalardan beklenen basiret ölçüsü ve özen yükümlüğü şüphesiz daha ağırdır. Özellikle bankaların internet bankacılığı hizmeti vermeye başladıkları andan itibaren özen yükümlülüğünün daha da arttığının kabul edilmesi gerekmektedir.

7. O hâlde, bankalar, ağırlaştırılmış sorumluluğun bir gereği olarak objektif özen yükümlülüğü altında bulunmakta olup, buna karşılık hafif kusurlarından dahi sorumludurlar. Ayrıca, bu sorumluluğu kaldırmaya yönelik sözleşmeler de geçerli değildir. Zira sorumsuzluk sözleşmesi hükümlerine sınırlama getiren TBK'nın 115/3 ve 116/3. maddeleri gereğince, bankaların hafif kusurlarından dolayı ortaya çıkan sorumluluğunu kaldıran sözleşme hükümleri geçersiz olacaktır.

8. Zira bankalar kendilerine yatırılan paraları istenildiğinde veya belli bir vadede ayni veya misli olarak iade etmekle yükümlüdürler. Buna göre mevduat sözleşmesi, tüketim ödüncü (karz) ile misli şeylerin saklanmasına ilişkin saklama sözleşmelerinin (usulsüz tevdi) niteliklerini taşıyan kendine özgü bir sözleşmedir Bunun sonucu ise mevduatın niteliğine uygun düştüğü oranda tüketim ödüncü (karz) veya misli şeylerin saklanması hükümlerinin kıyasen uygulanmasıdır.
9. Bilindiği üzere, tüketim ödüncü sözleşmesi TBK'nın 386 vd. maddelerinde düzenlenmiş olup, TBK'nın 386. maddesi "tüketim ödüncü sözleşmesi, ödünç verenin, bir miktar parayı ya da tüketilebilen bir şeyi ödünç alana devretmeyi, ödünç alanın da aynı nitelik ve miktarda şeyi geri vermeyi üstlendiği sözleşmedir" şeklindedir. Bu hükme göre ödünç alan konumundaki banka, kendisine ödünç verilen parayı kararlaştırılmışsa faizi ile birlikte iadeye mecburdur.

10. Bu hükme paralel düzenleme 5411 sayılı Kanun'un 61/1 hükmünde ise “4721 sayılı Türk Medenî Kanununun rehinlere ve hapis hakkına, 818 sayılı Borçlar Kanununun alacağın devir ve temlikine, takasa dair hükümleri ile diğer kanunların verdiği yetkiler ve koyduğu yükümlülükler saklı kalmak şartıyla mevduat ve katılım fonu sahiplerine ödenmesi gereken tutarları geri alma hakları hiçbir suretle sınırlandırılamaz. Mevduat veya katılma hesabı sahipleri ile kredi kuruluşları arasında vade ve ihbar süresi hakkında kararlaştırılan şartlar saklıdır.” şeklinde düzenlenmiştir.

11. Yine saklama (vedia) sözleşmelerinde misli şeylerin saklanmasına ilişkin TBK'nın 570/1. maddesi "saklayanın kendisine bırakılan parayı aynen geri vermek zorunda olmaksızın mislen geri vermesi açıkça veya örtülü olarak kararlaştırılmışsa, o paranın yararı ve hasarı kendisine ait olur" şeklindedir.

12. Bunun yanında hiç kuşkusuz, müşterilerin de internet bankacılığında kullanılmak üzere kendilerine verilen kullanıcı adı, şifresi ve diğer bilgileri üçüncü kişilerin eline geçmesini önleyecek gerekli tedbirleri almaları ve bu konuda azami özeni göstermeleri gereklidir. Bu sebepledir ki müşterilerin internet veya ... bankacılık kanallarına eriştikleri cihazlarına başkalarının ulaşmaması için azami özeni göstermeleri gerekmektedir. Müşterilerin, internet bankacılığında kullanılmak üzere kendilerine verilen özel bilgilerini, banka ve kredi kartlarında olduğu gibi, üçüncü kişilerden özenle koruma ve saklama yükümlülüğü mevcuttur. Bu yükümlülüklerin ihlal edilmesi hâlinde müşterinin kendi kusurundan kaynaklanan bu durumun sorumluluğuna kusuru oranında katlanması gerekmektedir.

13. Bu itibarla, müşterinin internet dolandırıcılığı eyleminin işlenmesinde ve kişisel bilgilerinin kötüniyetli üçüncü kişilerin eline geçmesinde kusuru var ise TBK'nın 52. maddesi gereğince bu kusur, müterafik kusur olarak değerlendirilebilecektir. Bu durumda banka, sözleşmeden doğan yükümlülüğünü yerine getirememesinde kusurlu olmadığını TBK'nın 112. maddesi gereğince ispat etmek durumunda olup, ayrıca müşterisinin müterafik kusurunu da ispat etmekle yükümlüdür (Hamdi Yasaman, Banka Hukuku, İstanbul 2013, C. II, s.105) .

14. Bankacılık işlemleri alanında sözleşme özgürlüğü ilkesinin etkili bir şekilde uygulanmaması nedeniyle bankaların sorumluluğu konusunda özel düzenlemelerin ve yorumların yapılması da bir gerekliliktir. (Battal, s. 1) Bu gerekliliğin bir ürünü olan ve 14.09.2007 tarihli, ve 26643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Tebliğinin 26/2. maddesinde "banka, internet bankacılığı faaliyetleri kapsamında gerçekleşen sıra dışı ve şüpheli işlemleri tespit etmek için takip mekanizmaları kurar."; aynı Tebliğin 27/4. maddesinde ise "müşterilere uygulanan kimlik doğrulama mekanizması birbirinden bağımsız en az iki bileşenden oluşur. Bu iki bileşen; müşterinin "bildiği", müşterinin "sahip olduğu" veya müşterinin "biyometrik bir karakteristiği olan" unsur sınıflarından farklı ikisine ait olmak üzere seçilir. Müşterinin "bildiği" unsur olarak parola/değişken parola bilgisi gibi bileşenler, "sahip olduğu" unsur olarak tek kullanımlık parola üretim cihazı, kısa mesaj servisi ile sağlanan tek kullanımlık parola gibi bileşenler kullanılabilir. Bileşenler tamamen müşterinin şahsına özgü olmalı ve bunlar sunulmadan kimlik doğrulama gerçekleştirilememeli, hizmetlere erişim sağlanamamalıdır" ifadesine yer verilmekle bankalarca alınması gereken tedbirler belirtilmiştir. Gerek anılan düzenlemelerin bankalara oranla zayıf konumda olan müşterileri koruma maksadı ve gerekse de düzenleniş biçimleri gözetildiğinde bu tedbirlerin asgari güvenlik standartlarını belirlemek amacıyla konulduğu, ancak bankalarca hâlin icabına göre bu asgari güvenlik standartlarının üzerine çıkılarak gelişen ve değişen teknoloji kullanılarak en uygun ve üst düzey önlemlerin alınmasında bir engel bulunmadığı şüphesizdir.

15. Öte yandan bankalar kendilerine yatırılan paraları istenildiğinde veya belli vadede aynı veya misli ile mudilere iade etmekle yükümlü olduğundan bankalardan usulsüz işlemle çekilen paralar, doğrudan doğruya bankanın zararı niteliğindedir ve mevduat sahibinin bankaya karşı alacağı aynen devam etmektedir. Mevduat sahibinin usulsüz işlemlerin gerçekleşmesinde el ve işbirliği veyahut kusuru ispatlandığı taktirde müterafik kusurdan söz edilebilir ve bu kusura isabet eden kısım mevduat sahibine iade edilmez.

16. Nitekim aynı hususlar Hukuk Genel Kurulunun 17.09.2025 tarihli ve 2024/11-304 Esas, 2025/525 Karar sayılı kararında da vurgulanmıştır.

17. Bu noktada uyuşmazlığın çözümü için bilirkişi incelemesi ve bilirkişiden rapor alınması konusuna değinmekte fayda vardır.

18. Bilirkişi raporu; bilirkişinin, hukuki değerlendirmeleri içermeyecek şekilde davanın çözümlenmesinde gereken teknik konulardaki açıklamalarını içeren mahkemeye sunduğu metindir. Bilirkişi raporu, mahkemenin uyuşmazlığı çözerken kullandığı kanıtlardan biri olup yargıç, bilirkişinin oy ve görüşünü öteki kanıtlarla birlikte serbestçe değerlendirir (Türk Hukuk Lûgatı, Türk Hukuk Kurumu, Cilt I, Ankara 2021, s. 164 ).

19. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 266/1. maddesinde bilirkişiye başvurulmasını gerektiren hâller;

"Mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir. Ancak genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez" şeklinde düzenlenmiştir.

20. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 266. maddesinde sözü edilen özel bilgiden maksat, hukuk bilimi dışında, belirli bir bilim dalının araştırıp ortaya koyduğu sonuçlara ilişkin bilgidir. Ancak, yer yer hukukun spesifik alanlarına ilişkin hukuki bilginin de, özel bilgi kavramının kapsamı içerisinde mütalaa edilip bilirkişilik kurumunun kapısının aralanmaya çalışılması yönünde bir eğilimin belirmesi nedeniyle, maddede, özel bilgiye işaret edilirken açıkça “hukuk bilimi dışında” seklinde bir vurgu yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Teknik bilgi ile kastedilen ise fizik, kimya, matematik gibi, pozitif bilimlerin verilerini uygulamaya yeterli bilgidir. Yine belirli bir işletme boyutunu aşan, genel nitelik kazanmış, yetkili kişi, kurum ve kurullarca tespit edilmiş olan teknik standartlar da, teknik bilgi kavramının kapsamı içerisinde yer alır. Öte yandan, hukuk kurallarını resen araştırıp bulma ve olaya uygulama ise hâkimin işidir.

21. Aynı Kanun'un 281. maddesinde;

“ (1) Taraflar, bilirkişi raporunun, kendilerine tebliği tarihinden itibaren iki hafta içinde, raporda eksik gördükleri hususların, bilirkişiye tamamlattırılmasını; belirsizlik gösteren hususlar hakkında ise bilirkişinin açıklama yapmasının sağlanmasını veya yeni bilirkişi atanmasını mahkemeden talep edebilirler.

(2) Mahkeme, bilirkişi raporundaki eksiklik yahut belirsizliğin tamamlanması veya açıklığa kavuşturulmasını sağlamak için, bilirkişiden, yeni sorular düzenlemek suretiyle ek rapor alabileceği gibi, tayin edeceği duruşmada, sözlü olarak açıklamalarda bulunmasını da kendiliğinden isteyebilir.

(3) Mahkeme, gerçeğin ortaya çıkması için gerekli görürse, yeni görevlendireceği bilirkişi aracılığıyla, tekrar inceleme de yaptırabilir” hükmüne yer verilmiştir.

22. 24.11.2016 tarihinde yürürlüğe giren 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun 3. maddesinde de;

“(1) Bilirkişi, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.

(2) Bilirkişi, raporunda çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz.

(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz.

(4) Bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevi bizzat yerine getirmekle yükümlü olup, görevinin icrasını kısmen yahut tamamen başka bir kimseye devredemez.

(5) Bilirkişi, görevi sebebiyle kendisine tevdi edilen bilgi ve belgelerin veya öğrendiği sırların gizliliğini sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, bilirkişilik görevi sona erdikten sonra da devam eder.

(6) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorun açıkça belirtilmeden ve inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ile sınırları açıkça gösterilmeden bilirkişi görevlendirilemez.

(7) Aynı konuda bir kez rapor alınması esastır; ancak rapordaki eksiklik veya belirsizliğin giderilmesi için ek rapor istenebilir.

(8) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ile bu Sisteme entegre bilişim sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla ulaşılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar için bilirkişiye başvurulamaz" şeklinde belirtilmektedir.

23. Anılan düzenlemeler gereğince mahkeme çözümü hukuk dışında özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden (resen) bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verebilir.

24. Şu hâlde, bilirkişi raporlarında görülen eksiklik ya da belirsizliğin tamamlanması veya açıklığa kavuşturulması görevi mahkemeye ait olup, mahkemece raporu veren bilirkişilerden HMK'nın 281/2. maddesine göre ek rapor alınabileceği gibi, HMK'nın 281/3. maddesi uyarınca yeni bir bilirkişi kurulu oluşturulup, tekrar inceleme yaptırılarak rapor da alınabilir.

25. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 282. maddesinde de hâkimin bilirkişinin oy ve görüşünü diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendireceği belirtilmiştir. Buradan hareketle bilirkişi incelemesi, HMK'da yer alan "kesin delil" ve "takdiri delil" şeklindeki tasnifte, takdiri deliller içerisinde yer almaktadır. Bir vakıanın doğruluğunun belirlenmesi için ileri sürülen takdiri delilin ispat gücü, hâkimin bu konuda vicdani kanaatiyle yapacağı değerlendirme ile belirlenir. Bu çerçevede takdiri deliller içerisinde yer alan bilirkişi incelemesinin dosyaya sağlamış olduğu özel veya teknik bilgi ya da tespit vasıtasıyla, inceleme konusu olan vakıalara dayalı iddiaların ispatı hususunda hâkimde oluşan kanaat neticesinde bir karar verilir. Bu aşamada hâkim, uyuşmazlık konusuyla ilgili kanun tarafından tanınan takdir yetkisi çerçevesinde, olumlu ya da olumsuz bir karar vermek için gerekli olan kanaatin oluşumunda, bilirkişi raporunu dosya kapsamındaki diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendirerek bir karar tesis edecektir.
26. Bilirkişi raporunun serbestçe değerlendirilmesinde kastedilen; raporda ulaşılan sonuç hakkında taraflarca ileri sürülen iddiaların ispatına dair Kanun'da aranan düzeyde bir kanaatin oluşumu için hâkim tarafından yapılan muhakemedir. Ancak hâkim tarafından hukuka ve hakkaniyete uygun karar tesisinde gerekli olan kanaatin oluşumu için HMK'nın 282. maddesi çerçevesinde bilirkişi raporuna ilişkin olarak yapılacak değerlendirmenin, hukuki sınırlar içerisinde ve uyuşmazlık konusu somut vakıaya uygun niteliği haiz olması gerekir.

27. Başka bir anlatımla; hâkim bilirkişi raporunu değerlendirirken dava konusu vakıaya ilişkin tutarlı, mantıklı ve hukuki gerekçeler ortaya koyması gerekmektedir. Bu kapsamda bilirkişinin

uzmanlık alanı ve bilgisi, raporun mahkemece tanımlanan görev çerçevesinde düzenlenip raporda varılan sonucun somut olaya uygun ve anlaşılır olup olmadığı, raporun gerekçesi ve tutarlılığı gibi hususların bilirkişi raporunun değerlendirmesinde hâkim tarafından nazara alınması gerekmektedir (Ersin Erdoğan, Sümeyye Hilal Üçüncü, Bilirkişilik Kurumu ve Bilirkişi Raporunun Delil Değerine İlişkin Bazı Sorunlar, Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2010, C. 10, S. 1, s. 372 vd.). Sözü edilen bu takdir hakkının kapsamı, hâkimin hukuki olmayan özel ve teknik bilgiye ilişkin konularda, doğrudan doğruya kendi yorumuna ve anlayışına göre hüküm verebileceği anlamına da gelmemektedir. Zira eksik inceleme ve araştırma ile hukuki olmayan yoruma dayalı olarak hatalı değerlendirme sonucu hüküm kurulamayacağı açıktır.

28. Mahkemece bilirkişi incelemesine başvurulduğunda; raporun, olayın özelliklerine ve uyuşmazlığın çeşidine göre yapılması gerekli olan inceleme ve değerlendirmeleri içermesi, raporda hâkimin uyuşmazlığı çözmesi için gerekli olan tüm özel ve teknik bilgilere ve açıklamalara usulünce yer verilmesi, tarafların iddia, savunma ve itirazlarının gerekçeleriyle ve olayın teknik özellikleriyle tartışılması, bu tartışmanın da denetime elverişli olması gerekmektedir. Anılan bilirkişi raporunun teknik özellikleri taşımaması, denetime elverişli olmaması, mevcut bilirkişi raporları ile çelişki oluşturması ya da verilen bilgilere göre somut olayın özellikleri ve var olan teknik verilere göre kendi içinde çelişki oluşturur tarzda olması hâlinde söz konusu rapor hükme esas alınamayacaktır. Hâkim bu durumda, davayı aydınlatma yükümlülüğünün de bir gereği olarak, eksiklik veya belirsizliğin ya da çelişkilerin giderilmesi ve gerçeğin ortaya çıkarılması için HMK'nın 281. maddesinde belirtilen yolu izlemelidir (Hukuk Genel Kurulunun 01.06.2021 tarihli ve 2017/11-2480 Esas, 2021/657 Karar sayılı kararı).

29. Bilirkişi incelemesinin esası; uyuşmazlığın çözümü için gerekli olan özel veya teknik bilgiyi dava dosyasına temin etmek olup; hâkim, hukuk bilgisi dışında kalan ve niteliği gereği özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususları, alanında uzman kişi veya kişiler aracılığıyla inceleyecek ve elde edilen bilgi ile yapılacak değerlendirme sonucu hüküm tesisi için gerekli kanaate ulaşabilecektir. Bu kapsamda çözümü hukuk bilgisi dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektirdiği için bilirkişiye başvurulan hâllerde mahkeme, bilirkişi raporunda noksan veya müphem gördüğü hususların tamamlanması veya açıklanması için kendiliğinden veya tarafların itirazı üzerine bilirkişiden, yeni sorular düzenlemek suretiyle ek rapor alabileceği gibi gerçeğin ortaya çıkması için önceki bilirkişi veya yeniden seçeceği bilirkişi vasıtasıyla tekrar inceleme de yaptırabilir. Zira bilirkişi raporları arasında çelişki varsa, çelişki giderilmeden karar verilemeyeceği gibi uzman olmayan bilirkişinin düzenlediği rapor esas alınarak da hüküm kurulamaz.

30. Nitekim aynı hususlar Hukuk Genel Kurulunun 29.03.2023 tarihli ve 2021/(15)6-191 Esas, 2023/289 Karar sayılı kararında da vurgulanmıştır.

31. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; İlk Derece Mahkemesince alınan bilirkişi raporuna birinci ek raporda; dava konusu para transferlerinin üçüncü kişiler tarafından davacının bankacılık bilgileri, şifre ve davacının cep telefonuna SMS kanalıyla gönderilen tek kullanımlık şifrelerin ele geçirilmesi ile üçüncü kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olduğu, bahsi geçen bilgilerin ele geçirilmesinin engellenmesi için davalı bankanın alabileceği bir tedbir olmadığı, bu bilgilerin gerektiği gibi korunması davacı

sorumluluğunda olduğundan bu hususta davalı bankaya atfedilecek bir kusurun bulunmadığı, davalı tarafından dava konusu para transferleri şüpheli görülerek güvenlik kontrolüne takıldığı kabul edilip davacının cep telefonuna gönderilen interaktif mesajların ses kayıtları davalı tarafından sunulmadığı için her bir para transferiyle ilgili olarak davacıya açık ve net bilgi verildiğinin ve bu bilgiye dayalı olarak davacıdan onay alındığının davalı bankaca ispatlanamadığı, bu açıdan davalı bankanın Bankalar Bilgi Sistemleri Yönetiminde Esas Alınacak İlkelere İlişkin Tebliğin "Güvenlik kontrol sürecinin tesis edilmesi ve yönetilmesi" başlıklı 26. maddesinin 2. fıkrası hükmüne uygun hareket etmediğinin değerlendirildiği, bu nedenle davalı bankanın kusurlu olduğu sonucuna ulaşıldığı, davacının da SMS ile gönderilen tek kullanımlık şifrelerin gizliliğini koruyarak üçüncü kişilerin eline geçmesini engellemeye yönelik tedbirleri almadığı için kusurlu olduğu sonucuna ulaşıldığı, zarar tutarının 16.03.2018 işlem tarihi itibarıyla toplam 184.731,72 TL olduğu belirtilmek suretiyle somut olayda davacıya ait kusur oranının %20 (36.946,34 TL), davalı bankanın kusur oranının ise %80 (147.785,38 TL) olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

32. Tarafların bahsi geçen bilirkişi raporuna itirazları sonucunda alınan ikinci ek raporda; bir kısım eksikliklerin giderilmesi gerektiği belirtilerek rapor düzenlenmiş, ardından alınan üçüncü ek raporda ise kusur takdirinin Mahkemeye ait olduğu belirtilerek, İlk Derece Mahkemesince somut olayda davacının %80, davalı bankanın %20 kusurlu olduğu yönündeki kanaati ile dördüncü ek bilirkişi raporu düzenlenmiştir.

33. Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere; hâkim bilirkişi raporunu değerlendirirken dava konusu vakıaya ilişkin tutarlı, mantıklı ve hukuki gerekçeler ortaya koyması gerekmektedir. Bu kapsamda bilirkişinin uzmanlık alanı ve bilgisi, raporun mahkemece tanımlanan görev çerçevesinde düzenlenip raporda varılan sonucun somut olaya uygun ve anlaşılır olup olmadığı, raporun gerekçesi ve tutarlılığı gibi hususların bilirkişi raporunun değerlendirmesinde hâkim tarafından nazara alınması gerekmektedir.

34. Sözü edilen bu takdir hakkının kapsamı, hâkimin hukuki olmayan özel ve teknik bilgiye ilişkin konularda, doğrudan doğruya kendi yorumuna ve anlayışına göre hüküm verebileceği anlamına da gelmemektedir. Zira eksik inceleme ve araştırma ile hukuki olmayan yoruma dayalı olarak hatalı değerlendirme sonucu hüküm kurulamayacağı açıktır.

35. Somut olayda, İlk Derece Mahkemesince bilirkişi raporu esas alınarak taraflar arasında davacının %80, davalının ise %20 kusurlu olduğu kabul edilmiş ve buna göre davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Taraf vekillerinin istinaf istemi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince dava konusu olayda kusurun tamamen davalı bankaya ait olduğu kanaatine varılarak davanın kabulüne karar verilmiş ise de İlk Derece Mahkemesi kararının yerinde olmadığına ve bilirkişi raporlarının eksik veya hatalı olduğuna kanaat getirilmesi hâlinde, mahkemece yeni bir heyetten bilirkişi raporu alınması ya da eksiklik gördüğü hususlarda araştırma yaparak eksikliğin giderilmesi ve bu şekilde sonuca ulaşılması gerekir. Yoksa tamamlanmış dava dosyasına yeni bir belge, delil ya da bilirkişi raporu girmeksizin mevcut bilirkişi raporlarının ve İlk Derece Mahkemesinin müterafık kusura dayalı kararının aksine karar verilmesi usul ve yasaya uygun değildir.

36. Zira; uyuşmazlık konusu hususlar özel ve teknik bilgi gerektirmekte olup Bölge Adliye Mahkemesince yeni bilirkişi raporu alınmaksızın kusur oranına ilişkin alınan bilirkişi raporu dışına çıkılarak davanın kabulüne karar verilmesi hatalı olduğu gibi, alınan bilirkişi raporunun yeterli görülmemesi hâlinde yeni bir bilirkişi raporu alınmaksızın mahkemece resen yeni bir değerledirme yapılarak hüküm kurulduğunda tarafların itiraz haklarının da elinden alınmış olacağının kabulü gerekir.
37. O hâlde; Bölge Adliye Mahkemesince eksik ve hatalı görülen hususlara ilişkin olarak yeni bir bilirkişi raporu alınması, dosyadaki delillere göre davaya konu olayın gerçekleşmesi ve zararın doğmasında hangi tarafın kusurlu olduğunun veya kusurun paylaştırılıp paylaştırılamayacağının tespit edilmesi gerekir.

38. Hâl böyle olunca tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki delillere, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

39. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcın yatırana geri verilmesine,

Dosyanın HMK'nın 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

13.05.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.